
OHJAUSSUUNNITELMA

Yksikön johtaja hyväksyi ohjaussuunnitelman päätöksellään 17.11.2015. Tiedekuntamuutokseen liittyviä päivityksiä tehty 24.8.2017.

Viestintätieteiden tiedekunta Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmat

1. Periaatteet ja tavoitteet

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien ohjaussuunnitelma perustuu opetusneuvoston 3.10.2011 antamaan linjaukseen opintojen ohjauksesta Tampereen yliopistossa [i], tutkinto-ohjelmien ohjaussuunnitelmien laadinnasta annettuun ohjeeseen ja koulutukseen syksyllä 2012 (ks. liite 1) [ii] sekä opintopsykologi Taija Tuomisen päivittämiin HOPS-prosessin tavoitteisiin keväältä 2014 (ks. liite 2). Suunnitelman ovat yhdessä koostaneet yksikön kahdeksan ohjausvastaavaa, ja se täydentää osaltaan yksikön toimintakäsikirjassa esiteltyjä toimintaperiaatteita.

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmissa opintojen ohjauksen periaate on opiskelijan ohjaaminen ja tukeminen hänen koko opintokaarensa ajan. Sanna Vehviläisen *Ohjaustyön oppaan* mukaan (Gaudeamus 2014) ohjaus on yhteisöllistä toimintaa, jolla ”tuetaan ja edistetään ohjattavan oppimis-, kasvu-, työ- tai ongelmanratkaisuprosesseja sellaisilla keinoilla, että ohjattavan toimijuus vahvistuu” (s. 12). Pedagogisen määritelmän taustalla on ensinnäkin kysymys siitä, *mihin* ohjaus kohdistuu, toiseksi siitä, *ketkä* ovat ohjauksen toimijoita ja kolmanneksi siitä, *miten* ja millä keinoin ohjataan. Näin ollen ohjauksen voi ymmärtää prosessina, joka perustuu ohjaajan ja ohjattavan välisen kumppanuuden, dialogisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteisiin (*Ohjaustyön opas*). Ohjaussuunnitelmaa laatiessamme olemme huomioineet näiden periaatteiden toteutumisen tiedekunta- ja tutkinto-ohjelmakohtaisilla tasoilla.

Ohjaussuunnitelmadokumentti koostuu neljästä osiosta: 1) periaatteet ja tavoitteet, 2) yhteiset resurssit ja käytänteet, 3) arviointi ja kehittäminen ja 4) tutkinto-ohjelmakohtainen ohjaussuunnitelma. Toisessa osiossa osoitetaan ohjauksen eri osa-alueista vastuussa olevat tiedekunnan opintopalveluiden henkilökunnan jäsenet ja määritellään kaikille tutkinto-ohjelmille yhteiset ohjauskäytänteet. Kolmannessa osiossa arvioidaan ohjausjärjestelmän tulevia kehittämistarpeita ja neljäs osio koostuu tutkinto-ohjelmakohtaisista ohjaussuunnitelmista sisältäen ohjelmien erityiset ohjauskeinot- ja käytänteet.

2. Yhteiset resurssit ja käytänteet

Opintopalveluiden henkilökuntaan kuuluvat **opintopäällikkö** ja **opintokoordinaattorit** ovat tiedekuntatason tärkein resurssi järjestelmällisen ohjauksen toteuttamisessa. Opintopäällikkö ohjaa

opiskelijoita erityisesti tutkintorakenteen osalta kuten myös valmistumiseen ja muualla kotimaassa suoritettujen opintojen hyväksilukuun liittyvissä asioissa. Opintokoordinaattorit ohjaavat tutkinto-ohjelmien omissa opintokäytänteissä kuten opintokokonaisuuksien suorittamisessa, kokonaismerkinnöissä, opintojen yhteensovittamisessa, opintojen hyväksiluvussa. He myös tiedottavat ajankohtaisista opintoasioista. **Kansainvälisten asioiden koordinaattori** ohjaa mm. vaihto-opiskeluun ja ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksilukuun liittyvissä asioissa. Tämän lisäksi **opintos sihteeri** antaa yleistä opintoneuvontaa ja ohjaa valmistumiseen liittyvissä kysymyksissä. Tutkinto-ohjelmien toimijoiden eli **ohjausvastaavien, HOPS-opettajien, tutkinto-ohjelmavastaavien, opiskelijatuutoreiden ja aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilöiden** tehtävänkuvat on kuvattu tutkinto-ohjelmakohtaisissa ohjaussuunnitelmissa. Tiedekunnan eri ohjaustoimijat pitävät myös yhteyttä yliopistotason ohjaustoimijoihin. Näihin kuuluvat ohjausvastaavien toimintaa yliopiston laajuisesti koordinoiva **opintopsykologi, saavutettavuusyhteyshenkilö** sekä **työelämäpalveluiden henkilökunta**.

Tämän ohjaussuunnitelman ensimmäinen versio hyväksyttiin syksyllä 2013. Tuolloin entisen kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikön ohjausvastaavat sopivat yhteisistä ohjauskäytänteistä, joiden mukaan jokaisessa tutkinto-ohjelmassa käydään kolme henkilökohtaista HOPS-keskustelua opintokaaren eri vaiheissa. Näistä ensimmäinen käydään pakollisten orientoivien opintojen yhteydessä, toinen ennen kandidaatintutkintoon sisältyvää seminaaria tai sen yhteydessä ja kolmas ennen maisteriopintojen seminaaria tai sen yhteydessä. HOPS-opettaja ja opiskelija sopivat yhdessä keskustelujen käymistavoista.

26.10.2015 julkaistu [HOPS-opettajan opas](#) löytyy yliopiston henkilökunnan sisäisiltä sivuilta.

Tämän lisäksi tiedekunta on sittemmin ottanut käyttöön yhteisen kurssipalautejärjestelmän, jonka tarkoituksena on opiskelijoiden osallistaminen opetuksen kehittämiseen ja opetussuunnitelmatyön läpinäkyväksi tekemiseen. Kurssipalautejärjestelmä noudattaa kansainvälisen PDCA-kehityssyklin toimintaperiaatteita. [iii] Tiedekunta on myös ottanut käyttöön yhteisen pro gradu -tutkielman työskentelysuunnitelman. Kaikki opinnäytteitä koskevat ohjeet on koottu kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmia koskevaan [opinnäyteohjeeseen](#). Tutkinto-ohjelmien erityiset ohjauskeinot- ja käytänteet on kuvattu niiden omissa ohjaussuunnitelmissa.

3. Arviointi ja kehittäminen

Ohjausvastaavat jatkavat ohjaustoiminnan kehittämistä ja keskustelun virittämistä ajankohtaisista ohjausaiheista. Tutkinto-ohjelmakohtaiset ohjaussuunnitelmat sisältävät tietoa tutkinto-ohjelmien omista erityisistä ohjaustoiminnan kehittämiskohteista. Tiedekuntatasolla näihin kohteisiin kuuluvat tutkielmien ohjaukseen liittyvien ongelmatapausten ratkaisutavat, HOPS-opettajien koulutuksen edistäminen laaja-alaisissa tutkinto-ohjelmissa, AHOT-käytänteiden kehittäminen ja yhteisen kurssipalautejärjestelmän toiminnan monitorointi ja tulosten hyödyntäminen.

Ohjaussuunnitelma tarkistetaan opetussuunnitelmakauden vaihtuessa ja muutenkin tarpeen mukaan. Päivittämisestä ovat vastuussa ohjausvastaavat, ja tutkinto-ohjelmien henkilökunnat tai OPS-työryhmät hyväksyvät muutokset kokouksessaan. Muutokset yhteiseen dokumenttiin hyväksyy viime kädessä dekaani.

4. Tutkinto-ohjelmakohtaiset ohjaussuunnitelmat

ENGLANNIN KIELEN, KIRJALLISUUDEN JA KÄÄNTÄMISEN TUTKINTO-OHJELMA

1. Periaatteet ja tavoitteet

Englannin kielen, kirjallisuuden ja kääntämisen tutkinto-ohjelmassa opintojen ohjauksen periaate on opiskelijan opinnoissa ohjaaminen ja tukeminen hänen koko opintokaarensa ajan. Ohjausta annetaan opintojen kaikissa vaiheissa perusopinnoista syventäviin opintoihin ja mahdollisiin tohtoriopintoihin. Tämän ohjaussuunnitelman tavoite on määrittellä ne resurssit ja käytänteet, jotka mahdollistavat ohjauksen järjestelmällisen toteuttamisen aina maisterin tutkinnon suorittamiseen saakka. [Tohtoriopintojen ohjaamisen käytänteet](#) on määritelty Opiskelun oppaassa erikseen.

Englannin tutkinto-ohjelman ohjaussuunnitelma on laadittu kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien yhteisen ohjaussuunnitelman johdantoon kirjatun pedagogisen määritelmän hengessä. Suunnitelma koostuu neljästä osiosta: 1) periaatteet ja tavoitteet, 2) resurssit ja työnjako, 3) keinot ja käytänteet ja 4) arviointi ja kehittäminen. Toisessa osiossa osoitetaan ohjauksen eri osa-alueista ensisijaisesti vastuussa olevat tutkinto-ohjelman ja opintopalveluiden henkilökunnan jäsenet, kolmannessa määritellään ohjauksen keinoja ja käytänteitä opintokaaren eri vaiheissa ja neljännessä arvioidaan ohjausjärjestelmän tulevia kehittämistarpeita.

2. Resurssit ja työnjako

Laaja-alaisen tutkinto-ohjelman henkilökuntapooli on tärkein resurssi järjestelmällisen ohjauksen toteuttamisessa. Ohjauksen eri osa-alueista ovat ensisijaisesti vastuussa seuraavat henkilökunnan jäsenet:

Tutkinto-ohjelmavastaavalla on strateginen kokonaisvastuu ohjauksesta, opetussuunnitelmatyöstä ja tutkinto-ohjelman pedagogisesta kehittämisestä. Hän huolehtii siitä, että ohjaukseen käytettävät resurssit ovat riittävät ja että ohjaustehtävät huomioidaan työsuunnitelmissa. Tutkinto-ohjelmavastaavalla on myös tärkeä rooli HOPS-ohjauksessa erityisesti maisteriopinnoissa.

Ohjausvastaava on tutkinto-ohjelman yhteyshenkilö kaikissa ohjaukseen liittyvissä asioissa. Ohjausvastaavan kolme vastuutehtävää ovat 1) tutkinto-ohjelman pedagoginen kehittäminen, 2) HOPS-opettajien toiminnan tuki ja koordinointi ja 3) yleinen ohjausneuvonta. Pedagogiseen kehittämiseen kuuluvat ohjausasioista tiedottaminen ja keskustelun virittäminen, opetussuunnitelmatyöhön ja ohjauskoulutukseen osallistuminen, opiskelijapalautekäytänteiden edistäminen sekä tutkinto-ohjelman ohjaussuunnitelman laatiminen ja päivittäminen. Ohjausvastaava neuvottelee tutkinto-ohjelmavastaavan kanssa sekä ohjaussuunnitelman laatimisesta että ohjaukseen liittyvistä kysymyksistä tai pulmatilanteista, minkä jälkeen asioista tiedotetaan muulle henkilökunnalle jatkotoimenpiteitä ja yhteistä keskustelua varten. Ohjausvastaava tukee ja koordinoi HOPS-opettajien toimintaa seuraavassa kappaleessa mainituin tavoin. Hän myös auttaa yleisen ohjausneuvonnan osalta kaikissa ohjaukseen liittyvissä asioissa sekä opettajia että opiskelijoita ja osoittaa asian tarvittaessa jatkokäsittelyyn.

Kaikki tutkinto-ohjelman vakituiset ja määräaikaiset opetushenkilökunnan jäsenet kuuluvat tutkinto-ohjelman **HOPS-opettajien** pooliin. HOPS-opettajien tehtävä on osallistua tutkinto-ohjelman yhteisiin HOPS-tapaamisiin ja auttaa opiskelijoita laatimaan ja päivittämään heidän henkilökohtaiset opintosuunnitelmansa opintojen eri vaiheissa järjestettävissä henkilökohtaisissa tai ryhmäohjauskeskusteluissa. (HOPS-käytänteet määritellään tarkemmin seuraavassa osiossa.) Ohjausvastaava tukee ja koordinoi HOPS-opettajien toimintaa neuvomalla heitä ja tiedottamalla tulevista HOPS-aiheisista tapahtumista. Hän myös nimeää kullekin opiskelijalle HOPS-opettajan neuvoteltuaan asiasta opetushenkilökunnan jäsenten kanssa. Aloittaville opiskelijoille nimetään ensimmäisen vuoden syksyllä oma HOPS-opettaja, joka toimii tehtävässä, kunnes opiskelijan on aika osallistua kandidaatintutkintoon sisältyvään seminaariin. Seminaarin ohjaaja toimii omien seminaarilaistensa HOPS-opettajana myös seminaarin jälkeen, kunnes opiskelijan on aika osallistua maisteriopintojen seminaariin, jolloin tehtävä siirtyy kyseisen seminaarin ohjaajalle. Tutkinto-ohjelman henkilökunnan vaihtuessa opiskelijalle nimetään hänen pyynnöstään uusi HOPS-opettaja. Myös opiskelijoille, jotka aloittavat opintonsa muuten kuin ensimmäisen vuoden opinnoista, nimetään HOPS-opettaja heidän pyynnöstään.

Muita tutkinto-ohjelman ohjaustoimijoita ovat **opiskelijatuutorit** ja **aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilö** sekä tiedekuntatason opintopalveluiden puolesta **opintopäällikkö, opintokoordinaattori, kansainvälisten asioiden koordinaattori ja opintosihteri**. Opiskelijatuutorit edesauttavat aloittavien opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin, ja heidän toiminnastaan on vastuussa ohjausvastaava. Aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilö ohjaa tutkinto-ohjelman opiskelijoita aineenopettajakoulutukseen liittyvissä asioissa ja neuvottelee niistä yhteistyössä aineenopettajan pedagogisista opinnoista vastaavien henkilöiden kanssa. Pedagogisista opinnoista vastaa kasvatustieteiden tiedekunta. Opintopäällikön, opintokoordinaattorin, kansainvälisten asioiden koordinaattorin ja opintosihterin tehtävänkuvat on kuvattu tarkemmin tämän ohjaussuunnitelman toisessa osiossa, josta löytyy myös maininta tiedekunnan ohjaustoimijoiden suhteesta yliopistotason toimijoihin (so. **opintopsykologi, saavutettavuusyhteyshenkilö, työelämäpalveluiden henkilökunta**).

3. Keinot ja käytänteet

Jotta ohjauksen periaatteet ja tavoitteet toteutuvat ja niiden toteuttamiseen tarvittut resurssit saadaan järjestelmällisesti hyödynnettyä, ohjauksen keinojen ja käytänteiden tulee olla yhdenmukaisia opintojen eri vaiheissa.

Uusille tutkinto-ohjelman opiskelijoille lähetetään ennen lukuvuoden alkua tervetulokirje, jossa kerrotaan, miten ensimmäiseen opiskeluvuoteen kannattaa valmistautua ja miten opintojen aloitus käytännössä tapahtuu. Tutkinto-ohjelman henkilökunta järjestää lukuvuoden alussa uusille opiskelijoille tervetulo-tilaisuuden, jossa opintojen kulkua käsitellään tarkemmin. Tutkinto-ohjelman ohjausvastaava suunnittelee edellisenä keväänä yhdessä ainejärjestöjen (Lexica ja Transla), opiskelijatuutorien ja opintokoordinaattorin kanssa, miten opiskelun aloitukseen liittyvää kitkaa voitaisiin mahdollisuuksien mukaan helpottaa. Uudet opiskelijat jaetaan syksyllä opiskelijatuutorien ohjaamiin pienryhmiin, joissa opintojen aloitukseen liittyviä käytännön kysymyksiä on mahdollista käsitellä sekä vertaistuen avulla että hiukan pidemmälle ehtineen opiskelijan ohjauksessa.

Tutkinto-ohjelman ohjauskäytäntöön kuuluu kolmen HOPS-keskustelun käyminen opintokaaren eri vaiheissa kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien yhteisen linjauksen mukaisesti. Näistä ensimmäinen käydään pakollisten orientoivien opintojen yhteydessä. Tässä vaiheessa on

tärkeää keskustella tutkinto-ohjelman opintopoluista ja suuntautumisvaihtoehdoista. Toinen HOPS-keskustelu käydään ennen kandidaatintutkintoon sisältyvää seminaaria tai sen yhteydessä, jolloin seurataan opiskelutavoitteiden toteutumista, kandidaatiksi valmistumisen aikataulua ja tutkinnon valmiiksi saattamiseen liittyviä käytännön asioita. Kolmas HOPS-keskustelu käydään ennen maisteriopintojen seminaaria tai sen yhteydessä, jolloin seurataan opiskelutavoitteiden toteutumista, maisteriksi valmistumisen aikataulua ja tutkinnon valmiiksi saattamiseen liittyviä käytännön asioita sekä keskustellaan ammatilliseen suuntautumiseen ja työelämään siirtymiseen liittyvistä asioista.

HOPS-opettaja ja opiskelija sopivat yhdessä keskustelujen suorittamistavoista. Maisteriopintojen seminaarin yhteydessä opiskelija ja seminaarin ohjaaja (joka toimii seminaarilaistensa HOPS-opettajana) laativat pro gradu -tutkielman työskentelysuunnitelman kieli-, käänös- ja kirjallisuustieteiden tutkinto-ohjelmien opinnäyteohjeen mukaisesti.

Opiskelija voi erityisin perustein hakea ja saada erityisjärjestelyitä opintojen saavutettavuuden turvaamiseksi. Erityisiä perusteita voivat olla mm. kuulovamma, näkövamma tai muu aistivamma, lukihäiriö, paniikkihäiriö, keskittymishäiriö tai Asperger-oireyhtymä. Erityisjärjestelyistä voi tiedustella lisää yliopiston [saavutettavuusyhteyshenkilöltä](#).

4. Arviointi ja kehittäminen

Ohjaussuunnitelma on laadittu tutkinto-ohjelman sisällä ohjausvastaavan johdolla ja se on hyväksytty henkilökunnan kokouksessa. Ohjaussuunnitelmaa arvioidaan ja kehitetään opetussuunnitelman sekä ohjauksen käytännön toiminnasta saadun palautteen perusteella.

Ohjausvastaava kutsuu vähintään kerran vuodessa koolle tutkinto-ohjelman yhteisen HOPS-opettajien tapaamisen, jossa opettajat voivat keskustella kokemuksistaan ja jakaa hyviä ohjauskäytänteitä. Tapaamisissa voidaan muun muassa pohtia, miten parhaiten tuetaan ja ohjataan niitä opiskelijoita, jotka eivät syystä tai toisesta osallistu ajallaan seminaareihin tai joiden opinnot muuten viivästyvät. 55 opintopisteen suorittamista vuosittain korostetaan ja vaihtoehtoiset opintojen suorittamistavat tehdään näkyviksi. Syytä on myös kiinnittää erityistä huomiota työelämän ja opintojen yhdistämiseen, joka on haasteellista monelle opiskelijalle. Lisäksi on tärkeää tehostaa aineenopettajakoulutukseen hakeutuvien opiskelijoiden ja muualta saapuvien vaihto-opiskelijoiden opintojen seurantaa. Opetussuunnitelmakauden aikana on myös tarvetta kehittää tutkinto-ohjelman tarjoamaa tieteellisen kirjoittamisen ohjeistusta, joka osaltaan vaikuttaa ohjaustyöhön.

Kursseilta kerätään opiskelijapalautetta tiedekunnan palautejärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Seminaarien yhteydessä opiskelijoilta kerätään ryhmäpalautteeseenastisista kandidaatti- tai maisteriopinnoista, jotta voidaan arvioida opetussuunnitelman toimivuutta. Kursseilla voidaan käyttää myös muita palautemenetelmiä kuten itsearviointi- ja vertaispalautetta.

Kukin opettaja käyttää saamaansa palautetta oman opetuksensa suunnitteluun. Lukukauden päätteeksi henkilökunta kokoontuu keskustelemaan saadusta palautteesta ja arvioimaan kuluneen lukukauden opetusta sen pohjalta. Lukuvuoden päätteeksi järjestetään palautepäivä, jossa yhdessä opiskelijoiden kanssa käsitellään lukuvuoden aikana kerättyä palautetta ja pohditaan toimia, joihin palautteen perusteella on syytä ryhtyä.

Tutkinto-ohjelman ohjaussuunnitelma tarkistetaan opetussuunnitelmakauden vaihtuessa ja muutenkin tarpeen mukaan. Päivittämisestä on vastuussa ohjausvastaava, ja tutkinto-ohjelman

henkilökunta tai OPS-työryhmä hyväksyy muutokset kokouksessaan. Muutokset yhteiseen dokumenttiin hyväksyy viime kädessä dekaani.

Liite 1

Huom! Tämä ohje ohjaussuunnitelman laatimisesta on julkaistu ohjausvastaavakoulutuksen yhteydessä syksyllä 2012 ja lisätty ohjausvastaavien intrayhteisöön 15.10.2012. Päivityksen on tehnyt yliopiston opintopsykologi Taija Tuominen.

Tässä koulutuksessa ohjaussuunnitelma ymmärretään prosessina, joka rakentuu sarjasta kysymyksiä, joihin osallistujat hakevat yhteistyössä omassa tutkinto-ohjelmassaan vastauksia. Työskentelyn tuloksena syntyvä asiakirja saatetaan myös yksikön johtajan hyväksyttäväksi. Tärkeimmällä sijalla on kuitenkin se prosessi, jossa ko. paperi syntyy. Ohjausvastaavan työn kohteena on erityisesti ohjaustyön virittäminen ja yhteisön ohjaustyön tukeminen omassa tutkinto-ohjelmassa.

KYSYMYKSIÄ OHJAUSSUUNNITELMAN RAKENTAMISEN TUEKSI

- Mitä opintojen ohjaus yliopistossa on? Mitä ohjauksella ymmärretään?
- Mitä ohjauksella tavoitellaan? Mitkä ovat ohjauksen kohteena olevat ydinprosessit?
- Mitä merkitsee / mistä näkee, että ohjaus tai sen kohteena olevat prosessit ovat onnistuneet?
- Millainen on ohjauksen työnjako, roolit ja vastuut (yliopisto-, yksikkö-, ja tutkinto-ohjelmataso toimijat)? (matriisi)
- Miten ohjataan? Millaisia yhteisiä käytänteitä tarvitaan?
- Miten ohjauksen toimivuutta seurataan, arvioidaan ja kehitetään?

Liite 2

HOPS-prosessin tavoitteet

Taija Tuominen 6.5.2014

Tampereen yliopiston tutkintosäännön mukaisesti jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS). Tämä dokumentti on työpaperi, jossa kuvataan HOPS-prosessin yleisiä tavoitteita Tampereen yliopistossa. Tavoitteet ovat opiskelijan tavoitteita, ne on kirjoitettu osaamisperustaisesti ja ne kattavat koko HOPS-prosessin.

Opiskelija osaa suunnitella opintojaan siten, että tutkinto on mahdollista suorittaa tavoiteajassa. **Opiskelija laatii toteuttamiskelpoisen henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS), jonka lähtökohtina ovat opetussuunnitelma, tutkintorakenne ja opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet. Hän laatii opintosuunnitelman siten, että se tukee opintojen sujumista ja hyvinvointia.** Hän kuvaa suunnitelmassa tutkinnon suorittamiseksi tarvittavat opinnot, opintojen etenemisjärjestyksen ja aikataulun. Hän pystyy tekemään valinnan maisterin tutkinnon

opintosuunnasta tai maisteriohjelmasta, ja osaa suunnitella kandidaatin tutkinnon opinnot siten, että hakeutuminen haluttuun opintosuuntaan on mahdollista ja sujuvaa. Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että

- opiskelija tuntee tutkintonsa rakenteen siten että tietää mistä se koostuu, millaisia valintoja hän voi ja hänen kannattaa tehdä, miten osaaminen karttuu opintopolulla ja mihin vaiheeseen opintoja on hyvä sijoittaa esimerkiksi valinnaiset opinnot, yhteiset opinnot, ulkomaan vaihto-opiskelu ja työharjoittelu
- opiskelija tunnistaa aiemmin hankkimaansa tai opintojen aikana yliopistokoulutuksen ulkopuolella karttuvaa osaamistaan ja osaa tarvittaessa hakea sen hyväksilukemista tutkintoon
- opiskelija pohtii mm. tavoitteitaan, oppimistaan, opiskeluelämäntilannettaan ja työelämäsuuntautumistaan, sekä tekee opiskeluun liittyviä valintoja tämän reflektoinnin ohjaamana.

Opiskelija osaa toteuttaa opintosuunnitelmaansa tarkoituksenmukaisilla tavoilla, arvioida opintojensa etenemistä ja oman toimintansa vaikutusta siihen sekä muuttaa toimintaansa ja suunnitelmiaan tarvittaessa. Opiskelija päivittää HOPSiaan säännöllisesti ja tarpeen mukaan.

Opiskelija tunnistaa ja osaa kuvata oman osaamisensa ja akateemisen asiantuntijuutensa kehittymistä.

Dokumenttia kirjoitettaessa käytetty lähdemateriaali:

- *Tampereen yliopiston tutkintosääntö 22 §*
- *Opetusneuvoston linjaus 3.10.2011: Opintojen ohjaus Tampereen yliopistossa*
- *HE 12/2005: Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi yliopistolain muuttamisesta*

Lisäksi materiaalina on käytetty OPPAn ohjausverkoston kokoontumisen HOPS-työskentelyä 15.1.2014. Tavoitteita ovat kommentoineet ohjausvastaavat, opintopäälliköt, opetuksen kehittämisspäällikkö Markku Ihonen ja opintokoordinaattori Maarit Moberg.

---

[i] <https://intra.uta.fi/portal/group/tietopankki/opetusneuvoston-linjaukset> > ”linjauksia 3”

[ii] Katso myös rehtorin päätös tutkinto-ohjelmien ohjausvastaavista ja ohjaussuunnitelmista Tampereen yliopistossa 6.3.2014: https://intra.uta.fi/portal/fi_FI/group/tietopankki/rehtorin-paatoksia#opetus_ja_opiskelu

[iii] <http://www.iso-9001-checklist.co.uk/iso-9001-training.htm>